

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

vydáva

USMERNENIE č. 2 k Výzve na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok

Kód výzvy KaHR – 111SP - 0902

OPERAČNÝ PROGRAM
KONKURENCIESCHOPNOSŤ
A HOSPODÁRSKY RAST

Prioritná os 1 – Inovácie a rast konkurencieschopnosti

Opatrenie 1.1 – Inovácie a technologické transfery

Podopatrenie 1.1.1 – Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov

Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a v službách

11. novembra 2009

CIEĽ USMERNENIA

Cieľom Usmernenia č. 2 k Výzve na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „usmernenie“) je navýšiť alokáciu finančných prostriedkov a upresniť definície nachádzajúce sa v dokumentoch vydaných v rámci Výzvy na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok kód výzvy KaHR – 111SP – 0902 (ďalej len „výzva“). Usmernenie vychádza z otázok potenciálnych žiadateľov o nenávratný finančný príspevok.

ZMENY DOKUMENTOV V RÁMCI VÝZVY

Usmernením sa v plnom rozsahu nahrádzajú nasledujúce dokumenty:

- Výzva na predkladanie žiadostí o NFP
- Príručka pre žiadateľa v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o NFP kód KaHR-111SP-0902

Usmernenie platí dňom zverejnenia na stránkach Ministerstva hospodárstva SR a Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (ďalej len „SIEA“). Žiadatelia, ktorí vyplnili formuláre v staršom formáte a už podali svoje Žiadosti o NFP vykonávateľovi, nie sú týmto Usmernením viazaní.

ZMENY VO VÝZVE NA PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O NFP

Pôvodná alokácia finančných prostriedkov uvedená na str. 2 vo výške 85 000 000 EUR sa nahrádza novou vo výške 124 905 887 EUR.

V časti Oprávnení prijímateľa sa ruší nasledovný text

Prijímateľ uvedie v žiadosti o NFP údaje o počte zamestnancov a o výške obratu, resp. celkovej ročnej hodnote aktív týkajúce sa posledného ukončeného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Údaje sa zohľadňujú odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (v prípade platcov DPH) a iných nepriamych daní. Údaj o počte zamestnancov sa uvedie aj k termínu podania žiadosti o NFP.

ZMENY V PRÍRUČKE PRE ŽIADATEĽA V RÁMCI VÝZVY NA PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O NFP

Príručka pre žiadateľa je doplnená o nižšie uvedené ustanovenia, ktoré nemenia znenie príručky, okrem prípadov, keď tak je vyslovene uvedené.

Kapitola 3.4 Oprávnenosť žiadateľa sa ruší nasledovný text

Žiadateľ nie je považovaný za podnik v ťažkostiach v zmysle tejto výzvy v prípade, ak disponuje vlastnými finančnými prostriedkami na spolufinancovanie projektu (čo deklaruje povinnou prílohou ŽoNFP č. 7), resp. má poskytnutý úver na spolufinancovanie projektu čo preukazuje predložením úverovej zmluvy, resp. záväzným úverovým príslubom. Zároveň

žiadateľ nesmie byť v úpadku t.j. nie je platobne neschopný alebo predĺžený a nebol podaný návrh na povolenie reštrukturalizácie alebo návrh na vyhlásenie konkurzu (čo deklaruje povinnou prílohou č. 14).

Kapitola 3.8 Indikátory je upravená nasledovne

3.8 Merateľné ukazovatele

Merateľný ukazovateľ je nástroj na meranie dosiahnutia cieľa, mobilizácie zdrojov, dosiahnutých výsledkov, meranie kvality alebo kontextovej premennej. Ukazovateľ je tvorený definíciou, mernou jednotkou, časovým vymedzením, východiskovou hodnotou a plánovanou hodnotou.

Merateľný ukazovateľ musí byť definovaný piatimi znakmi:

- špecifickosť: musí merať presne to, na čo bol určený
- merateľnosť: musí byť kvantifikovateľný a následne aj efektívne zmerateľný
- dostupnosť: musí byť dostupný (zložité výpočty ukazovateľov, prípadne vysoká cena získania údajov znižuje kvalitu ukazovateľa)
- relevantnosť: ukazovateľ sa musí týkať príslušného cieľa
- časová previazanosť: ukazovateľ sa musí vzťahovať na presné časové obdobie

Upozorňujeme žiadateľov, že pri dopadových indikátoroch musia uvádzať plánované hodnoty za bežný rok. Bežným rokom je obdobie nepretržite po sebe idúcich 12 kalendárnych mesiacov odo dňa ukončenia realizácie aktivít projektu.

Merateľné ukazovatele majú úzku súvislosť s cieľmi projektu a programu, pričom na ne nadväzujú tým, že dokumentujú ich dosahovanie.

- **Ukazovatele „výsledku“** sú hmatateľným produktom projektu. „Výsledok“ je objektívne overiteľným ukazovateľom „Cieľa projektu“ z tabuľky č. 9 ŽoNFP. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako „0“ a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu.
- **Ukazovatele „dopadu“** vyjadrujú dlhodobý efekt projektu a sú merateľné v horizonte aj niekoľkých mesiacov / rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, ktorú žiadateľ plánuje dosiahnuť za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu, ako dôsledok zrealizovaných aktivít projektu. (Uvedené neplatí v prípade, ak v časti Zoznam a spôsob stanovenia hodnôt projektových ukazovateľov je uvedené inak.)

Projektové ukazovatele:

Žiadateľ je povinný z ponuky ukazovateľov v elektronickom formulári ŽoNFP v časti 12 – Hodnoty merateľných ukazovateľov zvoliť a vyplniť hodnoty pri všetkých nižšie uvedených ukazovateľoch výsledku a dopadu), ktoré dokumentujú aktivity projektu v časti „Ciele projektu“ z tabuľky č. 9 ŽoNFP. Ak žiadateľ v súvislosti s realizáciou projektu neplánuje vytvoriť žiadne nové pracovné miesto, plánovanú hodnotu ukazovateľa dopadu „Počet novovytvorených pracovných miest“ môže vyplniť hodnotou „0“.

Ukazovatele horizontálnych priorit:

V prípade, že v žiadosti o NFP bude uvedené, že projekt má vplyv na niektorú z horizontálnych priorit, musí byť tento vplyv vyjadrený minimálne jedným relevantným ukazovateľom výsledku z tabuľky č. 15 elektronického formulára Žiadosti o NFP. V prípade nešpecifikovania príspevku projektu k niektorej z horizontálnych priorit prostredníctvom relevantného ukazovateľa výsledku alebo špecifikovania príspevku k niektorej z horizontálnych priorit iba prostredníctvom ukazovateľa dopadu, projekt neprispieva k cieľom príslušnej horizontálnej priority. **Žiadateľ môže zvoliť iba z ponuky ukazovateľov horizontálnych priorit uvedených nižšie v zozname ukazovateľov horizontálnych priorit.**

Všeobecné pokyny:

Žiadateľ nevolí žiadne ďalšie ukazovatele ako tie, ktoré sú uvedené v Príručke.

Všetky ukazovatele okrem ukazovateľov „Nárast pridanej hodnoty“ a „Nárast tržieb“ súvisia iba s realizovaným projektom.

Tabuľky č. 12 a 15 ŽoNFP a tabuľky v časti 2.2 Predpokladaná situácia Opisu projektu v budúcnosti vyplňte v súlade s definíciami a pravidlami pre stanovenie hodnôt ukazovateľov uvedenými v tejto kapitole. Ukazovatele horizontálnych priorit (iba v prípade ich relevantnosti k projektu) musia byť premietnuté z tabuľky č. 15 do tabuľky č. 12 ŽoNFP a taktiež do tabuľky v časti 2.2 Predpokladaná situácia v Opise projektu.

Žiadateľom sa pri používaní projektových ukazovateľov prostredníctvom verejného portálu ITMS zobrazuje okrem názvu ukazovateľa aj jeho kód. Pri vypĺňaní formuláru ŽoNFP prostredníctvom verejného portálu ITMS žiadatelia vyhľadávajú ukazovatele, resp. **kontrolujú správnosť použitých ukazovateľov prostredníctvom názvu a nie prostredníctvom kódu.**

Naplnenie hodnôt ukazovateľa výsledku daného projektu na konci realizácie aktivít projektu je pre prijímateľa záväzná. Nenaplnenie hodnôt výsledkových ukazovateľov projektu definovaných v zmluve o poskytnutí NFP je považované za porušenie podmienok zmluvy a môže viesť k mimoriadnemu ukončeniu projektu alebo ďalším postihom definovaných zmluvou o poskytnutí NFP.

V prípade ukazovateľov dopadu je žiadateľ povinný predkladať SO/RO ich skutočné hodnoty dosiahnuté za každý bežný rok v období 5 bežných rokov od ukončenia realizácie aktivít projektu (Pre ukazovateľ „Počet novovytvorených pracovných miest“ žiadateľ uvedie iba novovytvorené pracovné miesta v daných bežných rokoch).

Zoznam a spôsob stanovenia hodnôt projektových ukazovateľov:

Ukazovatele výsledku: „**Počet inovovaných výrobných postupov**“:

- východisková hodnota – východisková hodnota bude vždy „0“, rok začatia realizácie projektu.
- plánovaná hodnota – plánovaná hodnota bude absolútna hodnota dosiahnutá v dôsledku realizácie projektu k termínu ukončenia realizácie projektu

Ukazovateľ dopadu: „**Počet novovytvorených pracovných miest**“:

- východisková hodnota – východisková hodnota bude „0“, uvedie sa rok ukončenia realizácie aktivít projektu
- plánovaná hodnota – počet novovytvorených a následne udržaných pracovných miest, ktoré žiadateľ plánuje vytvoriť (do novovytvorených pracovných miest je možné zahrnúť iba zamestnancov v pracovnom pomere) v dôsledku realizácie projektu za obdobie 5 bežných rokov od ukončenia realizácie projektu.

Ukazovateľ dopadu: „**Nárast pridanej hodnoty**“:

- východisková hodnota – absolútna hodnota pridanej hodnoty vytvorenej žiadateľom v roku 2007 (v prípade záporného čísla, žiadateľ uvedie hodnotu 0).
- plánovaná hodnota – absolútna hodnota pridanej hodnoty, ktorú žiadateľ plánuje vytvoriť v 5. bežnom roku po ukončení realizácie projektu.

Ukazovateľ dopadu: „**Nárast tržieb**“:

- východisková hodnota – absolútna hodnota tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb žiadateľa v roku 2007.
- plánovaná hodnota - absolútna hodnota tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb, ktorú žiadateľ plánuje dosiahnuť v 5. bežnom roku po ukončení realizácie projektu.

Zoznam ukazovateľov horizontálnych priorít:

Ukazovatele sledovania horizontálnych politík ES*	MJ	Typ
Marginalizované rómske komunity		
Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK	Počet	Výsledok
Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK	Počet	Dopad
Rovnosť príležitostí		
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu	Počet	Výsledok
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených mužmi	Počet	Výsledok
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených ženami	Počet	Výsledok
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu	Počet	Dopad
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených mužmi	Počet	Dopad
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených ženami	Počet	Dopad
Trvalo udržateľný rozvoj		
Počet novovytvorených pracovných miest	Počet	Výsledok
Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie	MW	Výsledok
Počet inovovaných výrobných postupov	Počet	Výsledok
Počet novovytvorených pracovných miest	Počet	Dopad

Spôsob vykazovania ukazovateľa súvisiaceho s novovytvoreným pracovným miestom je uvedený v časti Zoznam a spôsob stanovenia hodnôt projektových ukazovateľov - „Počet novovytvorených pracovných miest“.

Výpočet hodnoty merateľného ukazovateľa výsledku „pridaná hodnota“:

Pridaná hodnota = obchodná marža + výroba – výrobná spotreba

Obchodná marža = tržby z predaja tovaru – náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru
Výroba = tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb +/- zmena stavu
vnútroorganizačných zásob (účt. skupina 61) + aktivácia (účt. skupina 62)
Výrobná spotreba = spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok
(501, 502, 503)

Spôsob výpočtu v podmienkach podvojného účtovníctva (Výkaz ziskov a strát):

Pridaná hodnota = $(604 - 504) + (601+602+/-61x+62x) - (501+502+503) + (51x)$

Spôsob výpočtu v podmienkach jednoduchého účtovníctva (Výkaz o príjmoch a výdavkoch):

Pridaná hodnota = (r. 1 Príjmy z predaja tovaru + r. 2 Príjmy z predaja výrobkov a služieb) – (r. 5
Výdavky na nákup materiálu + r. 6 Výdavky na nákup tovaru)

Príklad: Obdobie realizácie aktivít projektu je 1. marec 2009 – 11. november 2010; bežný rok je obdobie k 11.11.; ukazovateľ výsledku bude mať východiskovú hodnotu stanovenú ako „0“ (uvedie sa rok 2009) a plánovanú hodnotu dosiahnutú realizáciou aktivít projektu k 11.11.2010 (uvedie sa rok 2010). Ukazovatele dopadu: „Nárast tržieb“ a „Nárast pridanej hodnoty“ budú mať východiskovú hodnotu k 31.12.2007 a plánovanú hodnotu za bežný rok k 11.11.2015. V prípade ukazovateľa „Počet novovytvorených pracovných miest“ bude východisková hodnota stanovená ako „0“ k 11. 11. 2009 (uvedie sa rok 2009), plánovanou hodnotou bude hodnota v zmysle uvedenej definície k 11. 11. 2015 (uvedie sa rok 2015).

Kapitola 5.1 Registrácia a formálna kontrola ŽoNFP časť Registrácia sa mení nasledovne

Poverený pracovník vykonávateľa zabezpečí registráciu ŽoNFP prostredníctvom neverejnej časti ITMS, v rámci ktorej **ITMS vygeneruje kód, pod ktorým bude ŽoNFP následne jednoznačne identifikovateľná**. Vykonávateľ vystaví a zašle žiadateľom po ukončení registrácie potvrdenie o registrácii, v ktorom sú uvedené najmä nasledovné údaje:

- názov a adresa SORO
- názov a sídlo žiadateľa
- názov projektu
- názov operačného programu, priority osi, opatrenia (podopatrenia)
- kód výzvy
- dátum vyhlásenia výzvy
- dátum prijatia (písomnej verzie) ŽoNFP u vykonávateľa
- dátum registrácie ŽoNFP
- a kód ŽoNFP prostredníctvom ktorého bude ŽoNFP jednoznačne identifikovaná počas konania o žiadosti.

Kapitola 7.1 ŽoNFP časť Súlad s horizontálnymi prioritami sa mení nasledovne:

Pri vyplňaní tabuľky č. 15 je potrebné zároveň vychádzať z OP KaHR, kapitoly č. 6 Horizontálne priority. V prípade, ak uvediete, že projekt prispieva k dosahovaniu niektorej z horizontálnych priorít je nevyhnuté uviesť do tabuľky aj príslušné merateľné ukazovatele, vrátane predpokladaných dosahovaných hodnôt.

V prípade, že v žiadosti o NFP bude uvedené, že projekt má vplyv na niektorú z horizontálnych priorít, musí byť tento vplyv kvantifikovaný minimálne jedným relevantným ukazovateľom výsledku. V prípade nešpecifikovania vplyvu alebo relevantného ukazovateľa výsledku je príspevok projektu k príslušnej horizontálnej priority považovaný za neutrálny, resp. projekt neprispieva k cieľom danej horizontálnej priority.

Projekty predkladané v rámci tejto výzvy neprispievajú v zmysle schváleného Systému koordinácie a implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť na roky 2007 – 2013 k napĺňaniu cieľov tejto horizontálnej priority, a preto sa Tabuľka č. 15/A Horizontálne priority **nevypĺňa**.

Ďalej pri vyplňaní tejto tabuľky je potrebné vychádzať aj z *Príručky pre uplatňovanie princípov rovnosti príležitostí ako horizontálnej priority pri čerpaní štrukturálnej pomoci v programovacom období 2007 – 2013*, ktorá je zverejnená na stránke www.gender.gov.sk a ktorá môže pomôcť žiadateľovi pri posúdení vplyvu na rovnosť príležitostí

V rámci projektu je nevyhnutné zabezpečiť:

- dodržiavanie a zabezpečenie zásady rovnakého zaobchádzania a rovnakého prístupu ku každému, bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie, vek, zdravotné postihnutie alebo inú sexuálnu orientáciu,
- predchádzanie všetkým formám diskriminácie - znevýhodňovania, poškodzovania alebo odlišného prístupu z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia, veku, zdravotného postihnutia alebo inej sexuálnej orientácie.

Tabuľky č. 15 ŽoNFP a č. 10 Opisu projektu musia byť identické, ich ukazovatele (okrem ďalších) musia byť premietnuté v tabuľkách č. 12 ŽoNFP a č. 2.2 Opisu projektu.

Kapitola 7.2 Povinné prílohy k ŽoNFP - Príloha 1 Opis projektu, časť Popis realizácie projektu sa dopĺňa o text:

Žiadateľ do tabuľky 4.4 uvedie všetky parcelné čísla (pozemkov a stavieb), na ktorých sa bude projekt realizovať (aj neoprávnené výdavky, ak ich projekt obsahuje). V takom prípade žiadateľ môže rozšíriť tabuľku o potrebný počet riadkov a uvedie v nich požadované údaje z príslušných listov vlastníctva k nehnuteľnostiam. V prípade, že nehnuteľnosť nemá pridelené súpisné číslo, tak príslušné políčko vyplní žiadateľ pomlčkou.

Miesto realizácie projektu predstavuje súhrn nehnuteľností (vyčíslených v tabuľke 4.4 a doložených v prílohe č. 21 ŽoNFP), ktoré tvoria jeden podnikový areál, pričom projekt môže byť realizovaný len na jednom mieste. Za jedno miesto realizácie sa považujú aj viacero susediacich parciel, resp. pozemkov.

V prípade, že sa miesto realizácie projektu nachádza z časti na území regiónu Západné Slovensko (max. intenzita pomoci 40%) a z časti na území regiónu Stredné Slovensko (max. intenzita pomoci 50%) bude uplatnená maximálna intenzita pomoci 40% na celý projekt.

Kapitola 7.11 Príloha č. 10 ŽoNFP – Potvrdenie Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne sa mení nasledovne:

V rámci tejto povinnej prílohy ŽoNFP žiadateľ predkladá:

- Potvrdenie zo Sociálnej poisťovne o tom, že žiadateľ nie je dlžníkom sociálneho poistenia (nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia (starobného poistenia, invalidného poistenia), poistenia v nezamestnanosti, garančného poistenia, úrazového poistenia), nie staršie ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP.
- Potvrdenia zo zdravotných poisťovní (do ktorých odvádza príspevok za zamestnancov) o tom, že nie je dlžníkom poisťovne na zdravotné zabezpečenie, nie staršie ako 3 mesiace ku dňu

- predloženia ŽoNFP;
- Čestné prehlásenie, že žiadateľ nie je dlžníkom iných zdravotných poisťovní nie staršie ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP.

Kapitola 7.22 Príloha č. 21 ŽoNFP - Výpis z katastra nehnuteľností a v prípade dlhodobého prenájmu aj zmluva o dlhodobom prenájme pozemkov sa mení nasledovne:

Žiadateľ v rámci tejto prílohy predkladá nasledovné doklady:

1. doklad preukazujúci vlastnícke alebo iné práva k všetkým nehnuteľnostiam na ktorých a/alebo v súvislosti s ktorými sa projekt realizuje, a to:
 - a) výpis z listu vlastníctva (v prípade výlučného vlastníctva nehnuteľnosti) a/alebo
 - b) nájomnú zmluvu (v prípade prenájmu pozemku);
2. snímku z katastrálnej mapy (nemusí byť použiteľná na právne úkony) s vyznačením nehnuteľnosti na ktorých a/alebo v súvislosti s ktorými sa projekt realizuje

Objekty kde sa projekt realizuje musia byť vo výlučnom vlastníctve žiadateľa (podnikateľského subjektu) s výnimkou pozemkov, ktoré môžu byť v prenájme žiadateľa. Pod prenájomom sa rozumie zmluvne dohodnutý prenájom medzi vlastníkom nehnuteľnosti a žiadateľom na minimálne 5 rokov nasledujúcich po roku ukončenia realizácie projektu.

Doklad preukazujúci vlastnícke alebo iné práva k všetkým nehnuteľnostiam na ktorých a/alebo v súvislosti s ktorými sa projekt realizuje

- **V prípade výlučného vlastníctva nehnuteľnosti/-í (pozemky a stavby)** žiadateľ predkladá list vlastníctva použiteľný na právne úkony, nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP, preukazujúci vlastnícke práva k nehnuteľnostiam, vrátane snímky z katastrálnej mapy na ktorej je/sú vyznačená/-é nehnuteľnosť/-i, ktorých sa týka realizácia projektu,

Pri bezpodielovom spoluvlastníctve manželov aj súhlas partnera s užívaním majetku na podnikanie, prípadne na realizáciu projektu, ak nebol daný výslovný súhlas s použitím majetku na podnikanie

- **V prípade prenájmu pozemku/-ov žiadateľ predkladá**

1. zmluvu/-y o dlhodobom nájme so zadaným **predkupným právom,**
2. list vlastníctva použiteľný na právne úkony, nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP (z ktorého sú zrejmé vlastnícke práva majiteľa nehnuteľnosti k prenajatej nehnuteľnosti, ako aj vecné bremená a ťarchy) so zapísanou nájomnou zmluvou a **predkupným právom,**

V zmluve o prenájme zapísanej v liste vlastníctva na príslušnej správe katastra nehnuteľností musí byť zadané predkupné právo žiadateľa ako vecné právo. Predkupné právo musí byť zapísané ako vkladová listina a nájomná zmluva ako záznamová listina v liste vlastníctva.

Ak sú nehnuteľnosti zapísané na viacerých listoch vlastníctva, vyžadujú sa výpisy zo všetkých listov vlastníctva.

Zadefinovanie predkupného práva v zmluve o prenájme zapísané v liste vlastníctva na príslušnej správe katastra nehnuteľností sa nevyžaduje v nasledujúcich prípadoch:

- definovaných v čl. 4 Ústavy SR (zákon č. 460/1992 Zb.): „Nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky“;
- spoluvlastníctva v nadväznosti na § 140 Občianskeho zákonníka;
- prenájmu pozemkov od Slovenského pozemkového fondu.

Skutočnosť, že žiadateľ **nie je povinný zdefinovať predkupné právo** v zmluve o prenájme a v liste vlastníctva majiteľa pozemku, **nijako nevyklučuje povinnosť žiadateľa** v týchto prípadoch prenájmu **preukázať zapísanú nájomnú zmluvu na liste vlastníctva majiteľa pozemku** a to najneskôr ku dňu predloženia papierovej verzie Žiadosti o NFP

V prípade kombinácie prenájmu a vlastníctva pozemkov, žiadateľ predkladá všetky vyššie uvedené doklady.